

МИСЛЕТЕ ПОЛОЖИТЕЛНО

Понякога вашето бебе или прохождащо дете може да ви накара да се почувствате объркани или разстроени. Това не е умишлено; детето ви не иска да ви разстройва! Едно прохождащо дете всеки ден предявява много искания към родителите си. Опитайте се да видите света през неговите очи – това помага да разберете поведението му и да избегнете объркването или гнева.

Ако детето ви изкара от търпение, не преминавайте границата! Потърсете помощ, колкото се може по-скоро. Никога не бива да шляпвате, удряте или разтърсвате детето си. Да пляскате или да третирате физически грубо малките деца, особено да ги разтърсвате, е опасно за тях и може сериозно да ги увреди. Малките деца са изключително крехки и деликатни – паданията и разтърсванията могат да бъдат много опасни за тях.

Повече информация в помощ на родителите при възникването на деца ще намерите на сайта на **Институт по социални дейности и практику**: www.sapibg.org

Посетете:
www.sapibg.org

Проект
„Дом без насилие за всяко дете“
JUST/2009/DAP3/AG/1122

© Leeds - Fotolia.com
© Olgatus - Fotolia.com

ЧУПЛИВО!

Понякога се събуждам посред нощ.
Понякога плача и ти трябва
да провериш гали всичко
е наред с мен.
Понякога се чувстваш
толкова беззащитен...
Може би дори ми се ягосваш
за момент, но...

Моля те, бъди внимателен с мен...

Понякога ти преча,
когато трябва да работиш.
Обикновено си търпелив, защото
разбираш, че не винаги знам
кога е време за игра.

Но понякога ти си ягосан и ...
Моля те, бъди внимателен с мен...

ИСДП

aphne

OAK
FOUNDATION

Настоящата публикация е изготвена с финансовата подкрепа на Програма Дафне III на Европейската Комисия. Отговорност за съдържанието на тази публикация носят единствено фондация „Ничии деца“ – Полша и сдружение „Институт по социални дейности и практики“ – България и по никакъв начин не може да се счита, че тя отразява становищата на Европейската комисия.

Тази публикация се осъществява и с финансовата подкрепа на Фондация ОУК в рамките на програма „Детство без насилие – за една по-добра система за закрила на детето в Източна Европа.“

Е. Велюска - Дасева

Понякога не е лесно да бъдеш родител... Да бъдеш родител е вероятно работата, която може да бъде най-високо оценена или за която ще бъдеш най-добре възнаграден, но това е и работа, за която повечето от нас не се чувстват напълно подготвени! Грижата за бебетата и прохождащите деца може да изисква много усилия и дори най-любящите и грижовни родители могат понякога да се почувстват объркани или да изгубят контрол. И въпреки, че толкова състояние може да доведе до това децата да бъдат наранени, добрата новина е, че повечето такива инциденти могат да бъдат избегнати!

Сдружение „Институт по социални дейности и практики“ изпълнява Програма за превенцията на насилието над деца, която цели да осигури безопасност на деца от всички възрасти. В тази брошура са посочени някои от трудностите, пред които могат да бъдат изправени родителите. Тя също ви предоставя информация, така че да можете да потърсите съвет или съдействие, когато те са Ви необходими.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...?

- Бебетата и прохождащите деца са изключително деликатни и крехки; затова при тях рискът да бъдат лесно наранени, е по-голям отколкото при децата на друга възраст.
- Децата растат много бързо през първите години от живота си! Много родители не разбират напълно променящите се нужди на бебетата и прохождащите деца и не знаят, че известен вид поведение (плач, негодуване) е нормален за децата на тяхната възраст.
- Ако подкрепим родителите, докато децата им са малки, те биха могли да възприемат полезни методи за отглеждане и да развият градивни взаимоотношения, които ще имат дългосрочен положителен ефект върху самите тях и върху децата.

ЗАЩО ДЕТЕТО МИ ПЛАЧЕ ТОЛКОВА МНОГО?

Децата съобщават за своите нужди по начина, по който са в състояние да го направят – чрез плач или смях. Ако детето плаче или не иска да заспи, това означава, че се опитва да ни покаже, че се нуждае от нещо. Малко по-големите деца бягат, когато искате да им смените памперса, или хвърлят храната, която не харесват. Те го правят, защото само по този начин те могат да ни покажат какво харесват и не харесват. Децата нямат намерение да ви разстройват или да ви натъжават. Изключително важно е да се научите да разпознавате нуждите на малкото дете.

ЗАЩО ДЕТЕТО МИ Е ТОЛКОВА НЕПОСЛУШНО?

Голяма част от поведението, което ни се струва грубо, е типично за две- и тригодишни деца. Всички деца на тази възраст се опитват да проверят какво им е позволено да правят и какво не. Децата се опитват да подчертаят своята независимост – те лесно се дразнят, имат изблици на яд, отказват да ядат, не искат да се подчинят на молбите или заповедите на родителите си. Понякога е трудно да бъде разбрано поведението им и това, което всъщност е нормално поведение, може да бъде изтълкувано като непослушание или още по-лошо – като преднамерено зло поведение.

Опитайте се да разберете защо детето се държи по този начин. То изучава света, който се разгръща пред него, учи се да бъде независимо, проверява докъде се простират неговите и вашите възможности, но то всъщност не разбира нуждите на другите. Понякога детето усеща, че да се държи неприемливо, е единственият начин да привлече вниманието ви. Трябва също така да признаете, че децата имат различни нужди и индивидуалности – например, всички те не се нуждаят от еднакви количества храна или сън, а някои са по-общителни от други.

СТРАХОТНИТЕ ДВЕГОДИШНИ

Децата на 2 – 3 години променят своето поведение. Понякога те се държат непредсказуемо, вършат неща, които за родителите е трудно да разберат или приемат. Докато децата не станат на 18 месеца, не е възможно да бъдат умишлено непослушни, защото те нямат намерение да направят нещо лошо... Ако едно дете открие вълнуващите звуци и очертания на изпуснатата на пода храна, то вероятно ще повтори това действие отново и отново. Ако се ядосате, детето ще бъде озадачено, защото то не свързва вашия гняв със своето поведение.

ПОМНЕТЕ, ЧЕ ЕДНО ДЕТЕ ПОД ТРИ ГОДИНИ:

- Не разбира напълно идеята за „мое“ и „твое“, затова от него не може да се очаква да е готово да споделя вещите си. Това е нормално.
- Вижда себе си като център на света и може да се държи така, като че ли неговите неотложни нужди са по-важни от всичко останало. Това е нормално.
- Има по-интензивни емоции от тези на възрастните и то ги изразява с по-голяма сила – понякога като изблици. Това е нормално.
- Във възрастта на прохождение поведението на детето варира между опит за налагане на независимост и желанието да се отнасят към него като към бебе.